

LEW SAPIEHA

(1557 – 1633)

PATRON NAGRODY

*Postrzegali to wszystkich wieków ludzie mądrzy,
że w każdej Rzeczypospolitej człowiekowi pocziwemu nic nie ma być droższego nad wolność.
A niewolą tak się ma brzydzić, że nie tylko skarbami, ale i śmiercią onę od siebie odganiać powinien...*

LEW SAPIEHA – kanclerz wielki litewski, wojewoda wileński, hetman wielki litewski, urodzony na Witebszczyźnie, 4 kwietnia 1557 r.

Studiował w Lipsku, następnie pracował w kancelarii królewskiej Stefana Batorego u boku Jana Zamoyskiego. Popierał plany unii politycznej i kościelnej z Moskwą. Brał udział w wojnach Stefana Batorego i Zygmunta III, współinicjator i uczestnik wypraw na Moskwę. Prowadził rokowania przed pokojem w Dywulinie (1618). Pełniąc obowiązki kanclerza uporządkował statuty i zreorganizował sądownictwo Wielkiego Księstwa.

Pamięć kanclerza Lwa Sapiehy cieszy się wielkim uznaniem również mieszkańców współczesnej Białorusi, szczególniej wszakże tych, którzy dzieje swego kraju wywodzą od tradycji Wielkiego Księstwa Litewskiego i Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

MAKSIM MAKARAU

SZESNASTY LAUREAT NAGRODY IMIENIA LWA SAPIEHY

2024

DR MAKSIM MAKARAU – białoruski historyk i badacz, ur. w 1976 roku w Witebsku (Białoruś). Wykształcenie wyższe zdobył na Białoruskim Uniwersytecie Państwowym w Mińsku (1999). Doktorat z zakresu historii obronił w 2004 roku na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Zainteresowania naukowe Laureata to: historia prawa miejskiego w Europie Wschodniej, historia społeczna miast Wielkiego Księstwa Litewskiego w XIV–XVIII wieku.

Dr Maksim Makarau posiada znaczny dorobek naukowy, na który składają się 2 monografie, 2 monograficzne wydawnictwa źródłowe, a także liczne artykuły publikowane m. in. w prestiżowych polskich („Zapiski historyczne” i „Rocznik Lituanistyczny”) i białoruskich periodykach naukowych. Badacz eksploruje tematy dotychczas nieznanne lub niedostatecznie poznane. Był uczestnikiem wielu międzynarodowych zespołów naukowych. Ich praca zaowocowała m. in. przygotowaniem do druku i wydaniem księgi magistratu miasta Połocka z lat 1676 i 1727: „Кніга маріетрапа мєстра Полацка 1772 г.”

W 2023 roku za swój bezkompromisowy obiektywizm w przedstawianiu prawdy historycznej badacz został usunięty z Narodowego Archiwum Historycznego Białorusi. Obecnie prowadzi badania historyczne samodzielnie bez wsparcia białoruskich instytucji państwowych.